

TER BESLISSING

Aan

de minister

19/11

Directie Juridische Zaken
Directie Financieel-
Economische Zaken

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief vernieuwing Wet op de consignatie van gelden en grondslagen consignatie

Datum

14 november 2025

Notanummer

2025-0000531979

Bijlagen

1. Kamerbrief
2. Nota DJZ 2025-25314

Aanleiding

Een Kamerbrief over de gewenste actualisering van de Wet op de consignatie van gelden (hierna: Wcg) en de grondslagen voor consignatie in andere wetgeving.

Beslispunten

- Wij adviseren u akkoord te gaan met verzending van bijgaande Kamerbrief. Indien akkoord dan vragen wij u de Kamerbrief te ondertekenen.
- Graag uw akkoord met openbaarmaking van deze nota?

Kernpunten

- De minister van Financiën beheert de consignatiekas. In deze kas zit geld dat het ministerie van Financiën in bewaring heeft gekregen van burgers en instellingen. Dit betreft bijvoorbeeld erfenissen waarvan de rechthebbende niet kan worden gevonden, afwikkelingen van faillissementen of de tegenwaarde van uitgekochte aandelen. De Wcg is hiervoor het wettelijk kader.
- De consignatiekas heeft op dit moment een omvang van ongeveer € 210 mln.
- De huidige Wcg dateert van 1980 en is sindsdien niet noemenswaardig gewijzigd.
- Ook de grondslagen voor consignatie, d.w.z. de wetsbepalingen op basis waarvan geld in de consignatiekas kan worden opgenomen, zijn in de loop der tijd niet of nauwelijks aangepast.
- Daardoor bestaan er grondslagen voor consignatie die in de praktijk niet meer gebruikt worden, zoals voor de afkoopsom voor het verbod op begraven in kerkgebouwen. Ook is er in de maatschappij behoefte om in bepaalde gevallen te kunnen consigneren, terwijl daarvoor nu geen grondslag bestaat, waardoor het geld niet in de consignatiekas kan worden opgenomen. Denk daarbij aan nalatenschappen waarbij een deel van de erfgenamen onvindbaar is of bepaalde derdengelden van notarissen.
- Daarom is het nodig om zowel de Wcg te herzien als de bestaande grondslagen voor consignatie onder de loep te nemen en waar nodig te herzien.
- Met de Kamerbrief informeert u de Tweede Kamer over deze problematiek en het voornemen om de Wcg en grondslagen voor consignatie te vernieuwen.
- De Kamerbrief wordt mede namens de staatssecretaris van JenV gestuurd. De brief wordt daarom parallel aan de staatssecretaris van JenV voor akkoord

17/11

voorgelegd. We zullen met verzending aan de Kamer wachten tot akkoord van de staatssecretaris van JenV.

Toelichting

Eerstvolgende stappen

- Met de Kamerbrief wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de voorgenomen wijzigingen.
- DJZ en FEZ werken een conceptwetsvoorstel en memorie van toelichting uit.
- Zodra de concepten gereed zijn, leggen we ze aan u voor en vragen we u in te stemmen met het voorleggen van de start van de internetconsultatie aan de MR.

Knelpunten in het huidige consignatierecht

Grofweg zijn de knelpunten – voor zover nu in beeld – in vier categorieën in te delen.

1. Knelpunten als gevolg van de ouderdom van de Wcg: de bepalingen uit de Wcg sluiten hierdoor tekstueel en inhoudelijk niet goed meer aan bij andere wetgeving, zoals de Algemene wet bestuursrecht (die dateert van ná de Wcg).
2. Onduidelijkheden en inconsistenties in de bestaande grondslagen voor consignatie: de grondslagen zijn voor het grootste deel al lange tijd niet meer herzien, waardoor inconsistenties of onduidelijkheden zijn ontstaan.
3. Ontbrekende grondslagen voor consignatie: de maatschappij heeft behoefte (gekregen) aan de mogelijkheid om in bepaalde situaties te consigneren, terwijl daar momenteel geen grondslag voor bestaat. Te denken valt aan de juridische beroepsgroepen (bijv. het notariaat) die derdengelden beheren van rechthebbenden die onvindbaar zijn of niet meewerken aan betaling.
4. Mogelijk overbodige grondslagen voor consignatie: er bestaan grondslagen voor consignatie, die in de praktijk niet (meer) gebruikt worden, zoals voor de afkoopsom voor het verbod op begraven in kerkgebouwen.

Achtergrond consignatiekas

- Als geld in de consignatiekas is opgenomen, wordt het daar twintig jaar bewaard. Gedurende die tijd kan de rechthebbende een verzoek doen om een uitkering uit de consignatiekas. Na twintig jaar verjaart de vordering van de rechthebbende en komt het geld definitief toe aan de staat. Aansluitend wordt het geld doorgeboekt van de consignatiekas naar de staatskas.
- Binnen het Ministerie van Financiën is het beheer van de consignatiekas opgedragen aan de directeur Financieel-Economische Zaken. Het Bureau Consignatie binnen FEZ beheert de consignatiekas en voert samenhangende taken uit.
- De vernieuwing van de Wcg en grondslagen voor consignatie wordt voorbereid door een gezamenlijk projectteam van DJZ en FEZ.
- De Wcg bestaat uit technische regels over zowel de wijze waarop en de voorwaarden waaronder geconsigneerd kan worden, als de wijze waarop uitkering uit de consignatiekas kan worden verkregen. De grondslagen om te mogen consigneren staan niet in de Wcg, maar staan in specifieke wetten, zoals het Burgerlijk Wetboek, de Faillissementswet of de Omgevingswet.

Belangenorganisaties

Belangenorganisaties worden betrokken bij de vernieuwing van de Wcg en grondslagen voor consignatie. Te denken valt aan de Raad voor de rechtspraak,

de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA), de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG), het Bureau Financieel Toezicht (BFT), het Rijksvastgoedbedrijf en de Nationale Ombudsman. Op basis van gesprekken met deze belangengroepen brengt de projectgroep zowel het functioneren van de huidige Wcg en grondslagen in kaart, als de wensen voor de herziene wet en grondslagen voor consignatie. DJZ en FEZ zijn sinds eind vorig jaar met deze verkennende gesprekken gestart.

Communicatie

Over de Kamerbrief met het voornemen om de Wcg en de grondslagen te herzien wordt niet actief gecommuniceerd. De communicatie wordt opgepakt als de vernieuwde Wcg naar de Kamer wordt gezonden.

Politiek/bestuurlijke context

Het onderwerp consignatie heeft doorgaans niet de aandacht van de Kamer.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.